

Brüssel, 23. september 2021
(OR. en)

12183/21

Institutsioonidevaheline
dokument:
2021/0291(COD)

MI 695
ECO 101
ENT 154
IA 155
IND 252
TELECOM 349
CODEC 1251
CONSOM 200

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	23. september 2021
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2021) 547 final
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV, millega muudetakse direktiivi 2014/53/EL raadioseadmete turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2021) 547 final.

Lisatud: COM(2021) 547 final

Brüssel, 23.9.2021
COM(2021) 547 final

2021/0291 (COD)

Ettepanek:

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV,
millega muudetakse direktiivi 2014/53/EL raadioseadmete turul kättesaadavaks
tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta**

(EMPs kohaldatav tekst)

{SEC(2021) 318 final} - {SWD(2021) 244 final} - {SWD(2021) 245 final} -
{SWD(2021) 246 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

- **Ettepaneku põhjused ja eesmärgid**

Komisjon on alates 2009. aastast püüdnud piirata mobiiltelefonide ja muude sarnaste seadmete laadimisliideste turu killustatust. Sellised algatused tõid aga kaasa üksnes vabatahtlikud kavad, mis ei ole õiguslikult siduvad ega taga seega järjepidevat ja ühetaolist kohaldamist.

Komisjoni taotlusel leppisid suuremad mobiiltelefonide tootjad 2009. aasta juunis kokku, et kirjutavad alla vastastikuse mõistmise memorandumile ELis müüdavate andmesidevõimalusega mobiiltelefonide laadijate ühtlustamise kohta¹. Allakirjutanud leppisid kokku, et töötatakse välja ühtne spetsifikatsioon, mis põhineb USB 2.0 mikro-B liidesel ja võimaldab turule lastavate mobiiltelefonide laadijate täielikku ühilduvust.

Vastastikuse mõistmise memorandum vähendas turu killustatust ja tõi kaasa peaaegu ülemaailmse ühtlustamise. Selle rakendamise tulemusel vähenes mobiiltelefonide laadimislahenduste arv 30-lt vaid kolmele. Vastastikuse mõistmise memorandumis lubati siiski kasutada ka patenditud laadimisliideseid ning üks suur mobiiltelefonide tootja jätkas (ja jätkab endiselt) ühe sellise lahenduse kasutamist, mistõttu ei ole võimalik saavutada täielikku koostalitlusvõimet. Lisaks ei käsitletud vastastikuse mõistmise memorandumis keskkonnaküsimusi, mis tulenevad erinevate laadimisliideste ja laadimise sideprotokollide jätkuvast olemasolust.

Ilma ELi meetmeteta jääb laadimisliideste ja laadimise sideprotokollide turu killustatus eeldatavasti püsima ja keskkonnamõju ei käsitleta.

Alates vastastikuse mõistmise memorandumi kehtivuse lõppemisest 2014. aastal (pärast kahte uuendamist) on Euroopa Komisjon püüdnud edendada uue vabatahtliku kokkuleppe vastuvõtmist. 2018. aasta märtsis, pärast asjaomaste tootjate mitut aruteluvooru ja arvamuste vahetust komisjoniga, esitas tööstus uue vastastikuse mõistmise memorandumiga nutitelefonide tulevase ühtse laadimislahenduse kohta. Komisjon ei pidanud uut vastastikuse mõistmise memorandumit siiski rahuldavaks, sest see ei ole kooskõlas ELi ühtlustamisesmärkidega, millega püütakse piirata mobiiltelefonide ja muude sarnaste raadioseadmete laadimislahenduste (nii laadimisliideste kui ka laadimise sideprotokollide) killustatust. Esitatud uue vastastikuse mõistmise memorandumiga võimaldati jätkuvalt tootjapõhiseid lahendusi (tootjaspetsiifilised ühendused), mida komisjon ei pea enam õigustatuks, võttes arvesse USB-C liidese kasutuselevõttust tulenevaid tehnilisi eeliseid.

Sellega seoses algatas komisjon 2018. aastal mõjuhinnangu võimaliku ettepaneku kohta, mille eesmärk on rakendada ühist lahendust mobiiltelefonide (ja võimalik, et ka muude sarnaste raadioseadmete kategooriate või klasside) laadimiseks. Kuigi algatuse algne eesmärk oli suurendada tarbijate jaoks mugavust, jõuti uuringus järeldusele, et ühtse laadimisliidese ja laadimise sideprotokolli kehtestamine raadioseadmetele (nutitelefonid, kuid võib-olla ka tahvelarvutid, kaamerad, lugerid jne) tooks kasu tarbijatele ja vähendaks elektroonikajäätmete

¹ <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/2417/attachments/1/translations>.

(elektroonikaromude) hulka, julgustades või kohustades tootjaid laadijaid seadmest eraldama (st tarnima lõppkasutajale raadioseadmeid ilma laadimisseadmeta). Jõuti järeldusele, et ainuüksi laadimisliidese (juhtmega laetavate raadioseadmete puhul on see liides laadimispistik) ühtlustamisega ei õnnestu laadimist täielikult koostalitlusvõimeliseks muuta. Tegelikult on praegu olemas erinevad laadimise sideprotokollid ja need kõik ei taga sama laadimiskiirust, kui kasutatakse teise kaubamärgi laadimisseadet. Lisaks jõuti uuringus järeldusele, et eri liiki raadioseadmete ühtne laadimisseade suurendaks tõenäoliselt tarbijate jaoks üldist kasutusmugavust. Seoses juhtmata laadimisega (st üldisemalt muu laadimistehnoloogia kui juhtmega laadimine) jõuti uuringus järeldusele, et kui juhtmata laadimistehnoloogias toimuks läbimurre, võiks see vähendada ühtse liidese põhjendust, sest märkimisväärselt väheneks juhtmega laadimislahenduste üldine tähtsus. Neid järeldusi silmas pidades algatas komisjon ettepaneku tõendusbaasi tugevdamiseks 2020. aasta oktoobris kaks täiendavat uuringut, mis käsitlevad mobiiltelefonide ja muude sarnaste kaasaskantavate elektroonikaseadmete ning juhtmata laadimistehnoloogia eraldamist.

Euroopa Parlament võttis 2020. aasta jaanuaris vastu resolutsiooni², milles kutsus üles võtma kiiresti vastu mobiiltelefonide ühtse laadija standardi, et vältida siseturu edasist killustumist. Täpsemalt kutsuti resolutsioonis komisjoni üles võtma vajaduse korral vastu seadusandlik meede, et luua ühtne laadija. Samuti kutsus parlament komisjoni üles tagama, et tarbijad ei oleks enam kohustatud ostma iga uue raadioseadmega uut laadijat ning et eraldamismeetmed (mis seisnevad lõppkasutajale raadioseadme tarnimises ilma laadimisseadmeta) tuleks kehtestada koos ühtse laadimislahendusega, sest vastasel juhul ei saavutataks eesmärki vähendada aastast toodetavate laadimisseadmete hulka ja vähendada elektroonikajäätmeid (elektroonikaromusid).

Komisjoni kohandatud 2020. aasta tööprogrammis³ on konkreetselt märgitud, et esitatakse uus ettepanek mobiiltelefonide ja muude sarnaste raadioseadmete kategooriate või klasside ühtsete laadijate kohta.

Selleks et saavutada lõppeesmärk, milleks on ühtne laadija, ning eeltingimusena mõjukaks ja tegelikuks eraldamiseks leiti kolmes toetavas uuringus, et raadioseadmed peavad sisaldama ühtlustatud laadimisliidest raadioseadme küljes (juhtmega laetavate raadioseadmete puhul laadimispistik), laadimise minimaalset koostalitlusvõimet ühtlustatud laadimise sideprotokolli kaudu ning üksikasjalikku teavet raadioseadme laadimisnõuete kohta.

Raadioseadmete kavandamine kuulub direktiivi 2014/53/EL (raadioseadmete turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta)⁴ kohaldamisalasse. Välise toiteallika omadused kuuluvad aga direktiivi 2009/125/EÜ (mis käsitleb raamistiku kehtestamist energiamõjuga toodete ökodisaini nõuete sätestamiseks)⁵ kohaldamisalasse.

Käesoleva ettepaneku eesmärk on vältida turu killustumist seoses laadimisliidestest ja laadimise sideprotokollidega, et suurendada tarbijate jaoks mugavust ja vähendada elektroonikaromude teket. Eelkõige tuleks ettepaneku kohaselt teha järgmist:

² 2019/2983(RSP)

³ COM(2020) 440 final

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/53/EL raadioseadmete turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/5/EÜ (ELT L 153, 22.5.2014, lk 62).

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta direktiiv 2009/125/EÜ, mis käsitleb raamistiku kehtestamist energiamõjuga toodete ökodisaini nõuete sätestamiseks (ELT L 285, 31.10.2009, lk 10).

- ühtlustada juhtmega laetavate mobiiltelefonide ja muude sarnaste raadioseadmete kategooriate või klasside (tahvelarvutid, digikaamerad, kõrvaklapid ja kõneklapid, käeshoitavad mängukonsoolid ja kaasaskantavad kõlarid) laadimisliides, et neid saaks laadida ühtse laadimis pistiku abil;
- tagada, et need seadmed – juhul kui nad toetavad kiirlaadimist – kasutaksid vähemalt sama laadimise sideprotokolli;
- võimaldada selle valdkonna edasist ühtlustamist vastavalt tehnoloogia arengule, sealhulgas muu kui juhtmega laadimisliidese ühtlustamist;
- kehtestada nõuded, et lõppkasutajad ei oleks sunnitud ostma uut laadimis seadet iga kord, kui nad ostavad uue mobiiltelefoni või muu sarnase raadioseadme, ning
- kehtestada nõuded, mille kohaselt lõppkasutajad saavad mobiiltelefoni või muu sarnase raadioseadme ostmisel vajaliku teabe selle laadimisomaduste ja koos sellega kasutatava laadimis seadme kohta.

Tehti mõjuhinnang, et uurida poliitikavariante järgmistes punktides:

- raadioseadme laadimisliidese ühtlustamine;
- raadioseadme laadimise asjakohase sideprotokolli toetamine ja tarbijate teavitamine laadimiskiirusest; ning
- vähemalt eraldatud lahenduse turul kättesaadavaks tegemine.

Poliitika-variant	(A) Lõppseadme liidese ühtlustamine	(B) Lõppseadmel asjakohase laadimisprotokolli toetamine ja tarbijate teavitamine laadimiskiirusest	(C) Vähemalt eraldatud ⁶ lahenduste turul kättesaadavaks tegemine
Variant 0.	Meetmeid ei võeta	Meetmeid ei võeta	Meetmeid ei võeta
Variant 1.	Kohustuslik	Meetmeid ei võeta	Meetmeid ei võeta
Variant 2.	Meetmeid ei võeta	Kohustuslik	Meetmeid ei võeta
Variant 3.	Meetmeid ei võeta	Kohustuslik	Kohustuslik
Variant 4.	Kohustuslik	Kohustuslik	Meetmeid ei võeta
Variant 5.	Kohustuslik	Kohustuslik	Kohustuslik

Kõigi variantide puhul on võimalik kitsas kohaldamisala (hõlmab ainult mobiiltelefone) või laiem kohaldamisala (hõlmab ka teatavaid seadmeid, mille laadimisomadused on võrreldavad mobiiltelefoni omadega). Eelistatud poliitikavariant on variant 5 laia kohaldamisalaga, sest see tähendab kõige õiglasemat tasakaalu kõigi eesmärkide vahel ning pakub kasu enamikule sidusrühmadele ja keskkonnale.

• Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega

Ettepanekuga kehtestatakse direktiivis 2014/53/EL (millega kehtestatakse õigusraamistik raadioseadmete turul kättesaadavaks tegemiseks ja kasutuselevõtuks liidus ning tagatakse nende seadmete puhul siseturu nõuetekohane toimimine) täiendavad nõuded, mida tuleb

⁶ St seadmeid müüakse ilma laadijata (eemaldatav kaabel on kaalutusõiguslikult endiselt lubatud)

kohaldada mobiiltelefonide ja muude sarnaste raadioseadmete kategooriate või klasside suhtes.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Ettepanek on seotud komisjoni ringmajanduse tegevuskavaga, milles kuulutatakse välja algatused, mis mõjutavad toote kogu olelusringi, nt on suunatud nende kavandamisele, ringmajanduse protsesside edendamisele ja säästva tarbimise propageerimisele, ning mille eesmärk on tagada, et kasutatud ressursse hoitakse ELi majanduses võimalikult kaua.

Komisjoni 2020. aasta tööprogrammi teise prioriteedi („Digitaalajastule vastav Euroopa“) alla kuulub ettepanek võtta vastu õigusakt mobiiltelefonide ja muude sarnaste raadioseadmete kategooriate või klasside ühtsete laadijate kohta.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Ettepanek põhineb samal õiguslikul alusel nagu seadusandlik akt, mida sellega muudetakse, st Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklil 114.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Siseturuga seotud pädevus on jagatud liidu ja liikmesriikide vahel.

Direktiivi 2014/53/EL üks eesmärke on tagada siseturu nõuetekohane toimimine. Direktiivi artikli 3 lõike 3 punktis a, mida kohaldatakse juhul, kui võetakse vastu vastav komisjoni delegeeritud õigusakt, osutatakse ühtsetele laadijatele.

Direktiivi põhjenduses 12 on märgitud, et raadioseadmete ja tarvikute, näiteks laadijate koostalitlusvõime muudab raadioseadmete kasutamise lihtsamaks ning vähendab tarbetute jäätmete teket ja kulusid.

Valdkonna ühtlustamata jätmine toob kaasa olulised erinevused liikmesriikide õigus- ja haldusnormides või tavades, mis käsitlevad mobiiltelefonide ja muude sarnaste raadioseadmete kategooriate või klasside koostalitlusvõimet ühtse laadimisseadmega ning seadme ja laadija eraldamist.

Riigi tasandil probleemidega tegelemiseks võetud meetmed võivad tekitada takistusi kaupade vabale liikumisele. Lisaks piirduvad riigi tasandil võetavad meetmed asjaomase liikmesriigi või asjaomaste liikmesriikide territooriumiga. Võttes arvesse kaubanduse rahvusvahelistumist, suureneb pidevalt piiriüleste juhtumite arv. Kooskõlastatud tegevusega ELi tasandil saavutatakse kokkulepitud eesmärgid palju tõhusamalt ja eelkõige tõhustatakse turujärelevalvet. Seega on asjakohasem võtta meetmeid ELi tasandil.

- **Proportsionaalsus**

Proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe kavandatud muudatused püstitatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

Uued või muudetud nõuded ei põhjusta liigset koormust ja kulusid tootmisharule (eelkõige väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele) ega ametiasutustele. Kui on kindlaks tehtud negatiivne mõju, pakutakse eelistatud variandi analüüsis välja kõige proportsionaalsem lahendus.

- **Õigusakti valik**

Direktiivi 2014/53/EL asjakohaseid sätteid saab muuta Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga, millega muudetakse direktiivi 2014/53/EL. Muutmisdirektiivi peaksid liikmesriigid üle võtma siseriiklike õigusaktidega.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

2019. aasta maist kuni 2021. aasta aprillini toimusid järgmised konsultatsioonid, et hinnata võimalikke läbivaatamisele kuuluvaid valdkondi ja soovitatud poliitikavariandi mõju eri valdkondades.

- Esialgne mõjuhindang (2018–2019) oli suunatud kodanikele, tarbijaühendustele, vabaühendustele, tootjate ühendustele ja üksiktootjatele.
- Avalik konsultatsioon (2019) oli suunatud liikmesriikidele, kodanikele, tarbijaühendustele, vabaühendustele, tootjate ühendustele ja üksiktootjatele.
- Kaks tarbijauuringut (2019 ja 2021) olid suunatud kodanikele.
- Sidusrühmade uuring (2020–2021) oli suunatud liikmesriikidele, kodanikele, tarbijaühendustele ja tootjatele.
- Sihtotstarbelised intervjuud (2021) suunatud tarbijaühendustele, keskkonnaühendustele, turujärelevalveasutustele, vabaühendustele, tootjate ühendustele ja tootjatele.
- Ekspertide rühmade koosolekud olid suunatud tarbijaühendustele, liikmesriikidele, turujärelevalveasutustele, vabaühendustele, tootjate ühendustele ja tootjatele.

- **Ekspertide arvamuste kogumine ja kasutamine**

Komisjon algatas mõju hindamise uuringu, mida toetasid kolm uuringut võimaliku õigusakti ettepaneku kohta, mille eesmärk on: kaotada killustatus ja suurendada tarbijate jaoks mugavust; vähendada elektroonikaromude teket; vaadata tulevikku ja jälgida tulevaste

laadimistehnoloogiate (nt juhtmeta laadimine) olukorda, et hoida ära killustatust, takistamata innovatsiooni. Kolm toetavat uuringut on järgmised: mõju hindamise uuring mobiiltelefonide ja võib-olla ka muude väikeste ja keskmise suurusega kaasaskantavate seadmete laadimise ühtse lahenduse kohta (edaspidi „esimene uuring“)⁷; mobiiltelefonide ja muude sarnaste seadmete jaoks kasutatavate juhtmeta laadimistehnoloogiate olukorra hindamine (edaspidi „teine uuring“); ning mõju hindamise uuring laadijate seadmetest eraldamise kohta (edaspidi „kolmas uuring“).

- **Mõjuhindang**

Esimeses toetavas uuringus leiti, et 2009. aasta vastastikuse mõistmise memorandum oli tõhus laadimislahenduste (nii laadimisliidese kui ka laadimise sideprotokollide) ühtlustamisel ja tarbijate mugavuse suurendamisel. See ei aidanud aga laadimislahendusi täielikult ühtlustada. Samuti jäi valdavas osas saavutamata eraldamine, kuna vaid mõned liidu tootjad pakuvad tarbijatele võimalust osta telefon ilma laadimiseseadmeta; see piirab eeldatavat keskkonnakasut.

Esimeses uuringus leiti, et enamik mobiiltelefonilaadijaid käsitlevas komisjoni avalikus konsultatsioonis osalenud ELi kodanikke olid rahulolematud (41 %) või väga rahulolematud (22 %) „praeguse olukorraga seoses mobiiltelefonilaadijate ja nende sujuva omavahelise ühendamisega“ ning 76 % nõustus või nõustus täielikult, et olukord põhjustab mobiiltelefonikasutajatele ebamugavusi. Samuti paistis, et vastajad toetavad ühtset laadijat. 63 % vastajaid pooldas seda, et liit kasutaks oma regulatiivset õigust laadija kohustusliku standardi kehtestamiseks, 31 % aga leidis, et liit peaks edendama kogu tööstusharu hõlmavat kokkulepet. Ainult 6 % küsitletud kodanikest arvas, et liit peaks hoiduma igasugusest sekkumisest. Avaliku sektori asutused, vabaühendused ja tarbijaorganisatsioonid väljendasid samuti toetust ühtsele laadimislahendusele.

Esimeses uuringus leiti ka, et laadimiseseadmete tootmiseks kasutatava tooraine tarbimisel on keskkonnamõju ning mõju elektroonikaromude tekkele toote olulusringi lõpus. Uuringus antud hinnangu kohaselt tekitasid mobiiltelefonide laadimiseseadmed 2018. aastal ligikaudu 11 000 tonni elektroonikaromusid ja sellega seotud olulusringi heitkogused olid ligikaudu 600 ktCO₂e. Eeldatakse, et need kogused lähiaastatel suurenevad, tingituna peamiselt raskemate kiiralaadijate eelistamisest.

Uuringus viidatakse veel ühele olulisele tehnoloogilisele arengule: elektrilise kontakti vaba (juhtmeta) laadimine. See tehnoloogia põhineb laadimisliidesel, mis ei kasuta spetsiaalset laadimis pistikut (erinevalt raadioseadmetest, mida laaditakse juhtmega). Alates juhtmeta laadimist võimaldavate telefonide turule toomisest on nende kasutus tarbijate seas pidevalt kasvanud. Aastatel 2016–2018 suurenes nende müük kuus korda ja ulatus ligikaudu 44 miljoni telefonini, mis moodustas 2018. aastal ligikaudu 28 % müügist⁸. Selliste laadijate tõhususnäitajate tõttu ei nähta seda tehnoloogiat praegu siiski juhtmega laadimise asendajana. Lisaks sellele, arvestades juhtmeta laadimise ja tavapärase juhtmega laadimise kooseksisteerimist, on elektroonikaromude vähendamise potentsiaal piiratud, kuna juhtmeta laadimiseseadmetes kasutatakse rohkem materjale kui juhtmega laadijates.

⁷ <https://op.europa.eu/en/web/eu-law-and-publications/publication-detail/-/publication/c6fadfea-4641-11ea-b81b-01aa75ed71a1>

⁸ Need arvud viitavad juhtmeta laadimist võimaldavatele telefonidele, st mitte telefonidele, millel on juhtmeta laadimiseseade kaasas, vaid telefonidele, mida saab laadida juhtmeta laadimiseseadmega, mis tuleb osta eraldi.

Esimeses uuringus käsitleti ka seda, mil määral võiks ühtset laadijat puudutav algatus toetada praegust vabatahtlikku eraldamist (s.t tootjad pakuvad telefone ilma laadimiseseadmeteta), et tagada keskkonnakasutaja ja anda klientidele valikuvõimalus. Jõuti järeldusele, et selline algatus koos muude eraldamist stimuleerivate meetmetega võib aidata kaasa ELi keskkonnamärgide saavutamisele. Mida kõrgem eraldamise määr, seda suurem kasu keskkonnale ja tarbijatele (kulude kokkuhoiu ja mugavuse mõttes).

Teise uuringu kohaselt on juhtmeta laadimine endiselt arenev tehnoloogia, kus laadimisliideste killustatus on väike ja laadimislahenduste koostalitlusvõime hea, mistõttu tundub ennatlik kehtestada selle tehnoloogia suhtes kohustuslikud nõuded. Kuna aga tehnoloogia areneb ja seda kasutatakse üha rohkemate toodete puhul, võib killustatus tekkida, kui kasutatakse erinevaid laadimisliideseid ja laadimise sideprotokolle.

Kolmanda uuringu kohaselt sisaldavad eraldamise valikud väga selgeid ja ilmseid kompromisse, eelkõige keskkonnakasutaja ning rahalise kulu ja tarbijate mugavuse vähenemise vahel. Enamik sidusrühmade küsitlusele vastanutest (avaliku sektori asutused, kodanikuühiskonna organisatsioonid ja eraisikud) eelistas võimalust kohustada tootjaid ja turustajaid andma klientidele võimaluse valida, kas osta koos uue mobiiltelefoniga ka uus väline toiteallikas ja/või kaabel või mitte. Kuus vastajat kümnest leidis siiski, et igal mobiiltelefonitootjal või turustajal peaks olema vabadus valida, kuidas nad oma telefone ja laadijaid müüvad (st mida jaemüügikarpi lisada).

Kolmandas uuringus märgiti, et alates 2020. aasta oktoobrist on mõned tootjad (kellel on kokku 30–40 % turuosa) teatanud väliste toiteallikate (ja muude tarvikute) eemaldamisest teatavate uute mudelite jaemüügikarbist. Teised kaaluvad eri võimalusi ja tundub väga tõenäoline, et vähemalt mõned neist hakkavad lähitulevikus pakkuma ka eraldatud lahendusi. Need tootjad, kes on teinud suuri investeeringuid oma laadimistehnoloogiasse, tunduvad aga vähem huvitatud, kuna nende koos müüdavate telefonide ja väliste toiteallikate kiirlaadimisvõime on nende turundusstrateegia oluline osa. Kuid tootjad, kes on sellised lahendused välja töötanud, ei suuda tõestada, et selle põhjuseks on areng ja mitte see, et nende lahendus blokeerib või piirab teiste laadijate kasutamise tõhusust.

Ühtne laadimisliides raadioseadme küljes (juhtmega laetavate raadioseadmete puhul laadimispiistik), laadimise minimaalne koostalitlusvõime laadimise ühtlustatud sideprotokolli abil ning teave raadioseadme laadimisnõuete kohta on seetõttu mõjusa ja sisulise eraldamise eeltingimused.

Teostati mõjuhinna, milles uuriti poliitikavariante, mis ühendavad kolme (3) eri meetet: a) raadioseadme laadimisliidese ühtlustamine; b) raadioseadme laadimise asjakohase sideprotokolli toetamine ja tarbijate teavitamine laadimiskiirusest; ning c) vähemalt eraldatud lahenduse turul kättesaadavaks tegemine.

Kõigi variantide puhul on võimalik kitsas kohaldamisala (st ainult mobiiltelefonid) või laiem kohaldamisala (teatavad seadmed, mille laadimisomadused on võrreldavad mobiiltelefoni omadega). Eelistatud poliitikavariant on 5. variant koos laia kohaldamisalaga, sest see sisaldab kõige õiglasemat tasakaalu kõigi eesmärkide vahel ning pakub kasu enamikule sidusrühmadele ja keskkonnale.

5. poliitikavariandiga loodetakse saavutada keskkonnakasutaja, vähendades kasvuhoonegaaside heidet ligikaudu 180 ktCO₂e aastas, materjalikasutust umbes 2 600 t aastas ja elektroonikaromusid 980 t aastas. Väliste toiteallikate eraldamine aitab sellele kõige rohkem

kaasa tänu väiksemale loodusvarade kaevandamisele ning laadijate tootmisele, transpordile, kasutamisele ja äraviskamisele.

Mis puudutab mugavust tarbijate jaoks, siis eelistatud variandiga tagatakse ühtse liidese abil koostalitlusvõime ja laadimiskiirus, vähendatakse eraldiseisvate välise toiteallikate ja kaablite müüki ning edendatakse nende korduskasutamist. Laadimisliidese ühtlustamise puhul piisab raadioseadmetele kohustusliku USB-C laadimispistiku kehtestamisest, et leevendada ebamugavusi, millega puutuvad kokku tarbijad, kes ei saa oma seadet laadida, sest nende käsutuses ei ole ühilduvat laadijat. See tähendab ka tarbijate kulutuste vähenemist neile toodetele ligikaudu 250 miljoni euro võrra aastas.

Eelistatud variant peaks suurendama ettevõtjate käivet kokku 105 miljoni euro võrra aastas. Jaemüüjate ja turustajate käibe kasv (457 miljonit eurot aastas), kui laadimisseadmed ei ole jaemüügikarpi lisatud, mistõttu ostetakse neid sagedamini eraldi, kaalub üles negatiivse mõju seadmetootjate käibe (352 miljonit eurot aastas), mis tuleneb ühtse pistiku rakendamisest, ning samuti välise toiteallikate tootjate kasumi vähenemise.

Selliste tootjate otseseid kulusid, kes ei kasuta ühtset pistikut ja peavad oma seadmed ümber projekteerima, leevendatakse üleminekuperioodiga ja seetõttu peetakse neid ebaoluliseks. Selliste tootjate otsesed kulud, kes praegu kasutavad oma kiirlaadimisprotokolle, mis ei ühildu ühtse lahendusega, on hinnanguliselt 30 miljonit eurot. Kaudseid kulusid on raske hinnata (kuna tootjad ei soovi sellist teavet avaldada) ja need tulenevad üksnes selliste tootjate litsentsitasude kaotusest, kes ei kasuta toodetel ühtset pistikut.

	Kasu (aastas)	Kulu (aastas)
Kasvuhoonegaaside heide	180 ktCO ₂ e	
Materjalikasutus	2600 tonni	
Elektroonikaromud	980 tonni	
Tarbijate kulutused	250 miljonit eurot	
Jaemüüjate ja turustajate käive	457 miljonit eurot	
Ülemaailmsete tootjate käive		352 miljonit eurot
Seadmete ümberprojekteerimine ühtse pistiku rakendamiseks		Eespool arvesse võetud. Seda leevendab üleminekuperiood, sest üha enam tootjaid suundub ühise pistiku poole isegi lähtestsenaariumi puhul.
Ühtse laadimise sideprotokolli rakendamine		Eespool arvesse võetud.
Eraldatud lahenduse rakendamine		Eespool arvesse võetud.
Litsentsitasude kahju		Ei ole hinnatav.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Direktiivis 2014/53/EL on juba sätestatud tootjate kohustus tagada, et liidu turule lastavad raadioseadmed on projekteeritud ja toodetud vastavalt direktiivis sätestatud olulistele nõuetele ning et nendega on kaasas teave (nt raadioseadmete ohutuse, ettenähtud kasutuse ja kasutuspiirangute kohta). Uusi nõudeid kohaldatakse ainult teatavate raadioseadmete kategooriate või klasside suhtes ning seetõttu ei eeldata, et need tekitaksid täiendavat koormust.

Muudatused ei ole ulatuslikud ega muuda oluliselt praegust raadioseadmete õigusraamistikku.

- **Põhiõigused**

Mobiiltelefonide ja muude sarnaste seadmete juhtmega laadimisliidese ühtlustamine, kasutades ühist laadimispistikut ja ühist laadimise sideprotokolli, ning nende seadmete eraldamine laadijatest parandab keskkonnakaitset (harta artikkel 37) ja tarbijakaitset (harta artikkel 38).

Uuringus antud hinnangu kohaselt tekitasid mobiiltelefonide laadijad 2018. aastal ligikaudu 11 000 tonni elektroonikaromusid ja sellega seotud olelusringi heitkogused olid ligikaudu 600 ktCO₂e. Eeldatakse, et need kogused lähiaastatel mõnevõrra suurenevad, tingituna raskemate kiirlaadijate eelistamisest.

Ettepanekuga vähendatakse seega keskkonnajäätmeid ja tagatakse kasutusmugavus.

4. MÕJU EELARVELE

Käesolev ettepanek ei mõjuta liidu eelarvet.

5. MUUD KÜSIMUSED

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Ettepaneku eesmärk on muuta direktiivi 2014/53/EL, mille artiklis 47 on juba sätestatud:

- komisjon vaatab direktiivi toimimise läbi ning esitab selle kohta aruande kaks aastat pärast direktiivi kohaldamise alguskuupäeva ja seejärel iga viie aasta järel; ning
- liikmesriigid saavad komisjonile aruande direktiivi kohaldamise kohta üks aasta pärast direktiivi kohaldamise alguskuupäeva ja pärast seda iga kahe aasta järel.

Ettepaneku artiklis 2 on sätestatud, et liikmesriigid teavitavad komisjoni muudatuste ülevõtmisest.

- **Euroopa Majanduspiirkond**

Kavandatav õigusakt käsitleb EMPga seotud küsimust ja peaks seetõttu laienema EMP-le.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Ettepaneku artikliga 1 muudetakse direktiivi 2014/53/EL teatavaid sätteid.

Peamised ettepanekuga direktiivi 2014/53/EL tehtavad muudatused on järgmised.

- (1) Lisatakse uus lõige artiklisse 3 (milles sätestatakse olulised nõuded) ja lisatakse uus lisa.

Uus lõige 4 (artikkel 3): Selles lõikes nõutakse, et raadioseadmed, mis on loetletud ettepanekuga lisatud uues lisa (I osas), vastaksid kõnealuses uues lisa kirjeldatud laadimisliidesele ja laadimise sideprotokollile. Sama lõikega antakse komisjonile õigus muuta delegeeritud õigusaktidega uue lisa sisu, mis võimaldab tulevikus vajaduse korral käsitleda muud liiki laadimistehnoloogiaid kui juhtmega laadimine.

Uus lisa (I osa): Selles nõutakse, et mobiiltelefonid ja muud sarnased raadioseadmed, mida saab juhtmega laadida, oleksid varustatud USB C-tüüpi pistikuga, ning kui nende puhul on nõutav üle 5-voldine pinge või üle 3-amprine voolutugevus või üle 15-vatine võimsus, sisaldaksid need USB toite laadimise sideprotokolli.

- (2) Lisatakse uus artikkel 3a teatavate raadioseadmete kategooriate või klasside tarnimise kohta ilma laadimisseadmeteta.
- (3) Selles uues artiklis nõutakse, et kui ettevõtja tarnib lõppkasutajatele raadioseadmeid koos laadimisseadmega, peab ta pakkuma kõigile lõppkasutajatele sama raadioseadet ka ilma laadimisseadmeta.
- (4) Muudetakse artikli 10 lõiget 8, et lisada uus teavitamisnõue.
- (5) Täpsemalt tuleb raadioseadmete puhul, mille suhtes kohaldatakse ettepaneku uusi nõudeid, esitada teave nii laadimise tõhususnäitajate kui ka selle laadimisseadme toite kohta, mida saab koos kõnealuse raadioseadmega kasutada. Teabe üksikasjad on täpsustatud uues lisa (II osas) ja komisjonil on õigus uue lisa (II osa) sisu delegeeritud õigusaktidega muuta.
- (6) Muudetakse artiklit 17, milles on sätestatud kohaldatavad vastavushindamismenetlused direktiivi 2014/53/EL artiklis 3 sätestatud olulistele nõuetele vastavuse tõendamiseks, et lisada lõikesse 2 viited uutele nõuetele, mis kavatsetakse lisada direktiivi 2014/53/EL artiklisse 3 (olulised nõuded).
- (7) Tootjal on seega alati võimalus järgida toote sisekontrollimenetlust, et tõendada vastavust nendele uutele nõuetele (olulised nõuded).
- (8) Muudetakse artikleid 40 ja 43, et viia need vastavusse ettepanekuga lisatud uute nõuetega.

- (9) Nii on liikmesriikidel õigus võtta meetmeid nende toodete suhtes, mis ei vasta uutele nõuetele.
- (10) Muudetakse artiklit 44 delegeeritud volituste kohta, et lisada viited ettepanekuga komisjonile antud delegeeritud volitustele.

Artiklis 2 nõutakse, et liikmesriigid võtaksid muudatused üle hiljemalt [*väljaannete talitus: palun lisada kuupäev: 12 kuud pärast vastuvõtmist*] ja kohaldaksid neid alates [*väljaannete talitus: palun lisada kuupäev: 12 kuud pärast eelmises lõigus osutatud ülevõtmisperioodi lõppu*].

Ettepanekuga kehtestatavaid nõudeid ei kohaldata ühegi raadioseadme suhtes, mis lastakse liidu turule enne käesoleva direktiivi kohaldamise alguskuupäeva.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV,

millega muudetakse direktiivi 2014/53/EL raadioseadmete turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eelkõige selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust²,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/53/EL³ üks eesmärke on tagada siseturu nõuetekohane toimimine. Vastavalt kõnealuse direktiivi artikli 3 lõike 3 punktile a on üks olulisi nõudeid, millele raadioseadmed peavad vastama, koostalitlusvõime tarvikutega, eelkõige ühtsete laadijatega. Sellega seoses on direktiivi 2014/53/EL põhjenduses 12 märgitud, et raadioseadmete ja tarvikute, näiteks laadijate koostalitlusvõime muudab raadioseadmete kasutamise lihtsamaks ning vähendab tarbetute jäätmete teket ja kulusid.
- (2) Alates 2009. aastast on liidu tasandil tehtud jõupingutusi mobiiltelefonide ja muude sarnaste raadioseadmete laadimisliideste killustatuse piiramiseks. Hiljutised vabatahtlikud algatused ei täida täielikult liidu poliitilisi eesmärke vähendada elektroonikajäätmeid (elektroonikaromud), tagada tarbijatele kasutusmugavus ja vältida laadimisseadmete turu killustatust.

¹ ELT C , , lk .

² ELT C , , lk .

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/53/EL raadioseadmete turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/5/EÜ (ELT L 153, 22.5.2014, lk 62).

- (3) Liit on võtnud kohustuse edendada puhtale ringmajandusele ülemineku teel tõhusat ressursikasutust, võttes appi sellised algatused nagu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2012/19/EL⁴ ning hiljutine Euroopa roheline kokkulepe. Käesoleva direktiivi eesmärk on vähendada raadioseadmete müügist tekkivate elektroonikaromude hulka, vähendada toorainete kaevandamist ning laadimisseadmete tootmisel, transportimisel ja kõrvaldamisel tekkivat CO₂ heidet, edendades seeläbi ringmajandust.
- (4) Komisjoni ringmajanduse tegevuskavas sätestati algatused, mis mõjutavad toote kogu olelusringi, nt on suunatud nende kavandamisele, ringmajanduse protsesside edendamisele ja säästva tarbimise edendamisele, ning mille eesmärk on tagada, et kasutatud ressursse hoitakse liidu majanduses võimalikult kaua.
- (5) Komisjon viis läbi mõju hindamise uuringu, mis näitas, et siseturg ei kasuta oma potentsiaali täielikult ära, sest mobiiltelefonide ja muude sarnaste raadioseadmete laadimisliidest ja -protokollide turu jätkuv killustatus muudab tarbijate elu ebamugavamaks ja suurendab elektroonikaromude hulka.
- (6) Raadioseadmete ja tarvikute, näiteks laadijate koostalitlusvõime on pärsitud, kuna teatavate juhtmega laadimist kasutavate raadioseadmete kategooriate või klasside puhul, nagu käeshoitavad mobiiltelefonid, tahvelarvutid, digikaamerad, kõrvaklapid ja kõneklapid, käeshoitavad mängukonsoolid ja kaasaskantavad kõlarid, on olemas erinevad laadimisliidesed. Peale selle on olemas mitu kiirlaadimise sideprotokoll, mille puhul ei ole alati tagatud minimaalne tõhususe tase. Seepärast on vaja liidu meetmeid, et edendada ühist koostalitlusvõime taset ja anda lõppkasutajatele teavet raadioseadmete laadimisomaduste kohta. Selleks on vaja direktiivis 2014/53/EL kehtestada sobivad nõuded, mis käsitlevad laadimise sideprotokolle, teatavate raadioseadmete kategooriate või klasside laadimisliidest (st laadimisapistikut) ning lõppkasutajatele antavat teavet nende raadioseadmete kategooriate või klasside laadimisomaduste kohta.
- (7) Valdkonna ühtlustamata jätmine võib tuua kaasa olulised erinevused liikmesriikide õigus- ja haldusnormides või tavades, mis käsitlevad mobiiltelefonide ja muude sarnaste raadioseadmete kategooriate või klasside ning laadimisseadmete koostalitlusvõimet ning raadioseadmete tarnimist ilma laadijata.
- (8) Laetavate mobiiltelefonide ja muude sarnaste raadioseadmete kategooriate või klasside siseturu suurus, selliste raadioseadmete laadimisseadmete eri liikide levik ja nende toodete märkimisväärne piiriülene kaubandus nõuavad pigem tugevamat seadusandlikku tegevust liidu tasandil kui riiklikke või vabatahtlikke meetmeid, et saavutada siseturu tõrgeteta toimimine.
- (9) Seepärast on vaja laadimisliides ja laadimise sideprotokollid teatavate juhtmega laetavate raadioseadmete kategooriate ja klasside puhul ühtlustada. Samuti on vaja luua alus kohandamiseks mis tahes tulevaste tehnoloogiliste edusammudega, ühtlustades laadimisliidesed ja laadimise sideprotokollid raadioseadmete puhul, mida võib laadida muul viisil kui juhtmega, sealhulgas raadiolainete kaudu (juhtmata laadimine). Selline ühtlustamine peaks vähendama keskkonnajäätmeid, tagama tarbijatele kasutusmugavuse ning vältima turu killustumist erinevate laadimisliidest ja

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta direktiiv 2012/19/EL elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete (elektroonikaromude) kohta (ELT L 197, 24.7.2012, lk 38).

laadimise sideprotokollide vahel, samuti mis tahes riikliku tasandi algatuste vahel, mis võivad tekitada siseturul kaubandustõkkeid.

- (10) Selline ühtlustamine ei oleks siiski täielik, kui seda ei ühendataks raadioseadmete ja nende laadijate kombineeritud müüki käsitlevate nõuetega ning lõppkasutajatele esitatava teabega. Liikmesriikide lähenemisviiside killustatus seoses asjaomaste raadioseadmete kategooriate või klasside ja nende laadimiseseadmete turustamisega takistaks nende toodetega piiriülest kauplemist, näiteks kui ettevõtjaid kohustatakse oma tooteid ümber pakendama sõltuvalt liikmesriigist, kuhu tooteid tarnitakse. See omakorda tekitaks ebamugavusi tarbijatele ja tarbetuid elektroonikaromusid, mis nulliks ühtlustatud laadimisliidestest ja laadimise sideprotokollist saadava kasu. Seepärast on vaja kehtestada nõuded, mis tagavad, et lõppkasutaja ei ole sunnitud ostma uut laadimiseseadet iga kord, kui ta ostab uue mobiiltelefoni või muu sarnase raadioseadme. Selliste nõuete tõhususe tagamiseks peaks lõppkasutaja mobiiltelefoni või muu sarnase raadioseadme ostmisel saama vajaliku teabe laadimisomaduste kohta.
- (11) Tehniliselt on võimalik määratleda USB-C kui asjaomaste raadioseadmete kategooriate ja klasside ühtne laadimispistik. USB-C tehnoloogia, mida kasutatakse kõikjal maailmas, on vastu võetud rahvusvahelise standardimise tasandil ja Euroopa Elektrotehnika Standardikomitee (CENELEC) on selle Euroopa süsteemi üle võtnud vastavalt Euroopa standardiseeriale EN IEC 62680-1⁵.
- (12) USB-C on tehnoloogia, mis on juba levinud paljude raadioseadmete kategooriate ja klasside puhul, kuna võimaldab kvaliteetset laadimist ja andmeedastust. USB-C laadimispistik koos USB toite laadimise sideprotokolliga suudab pakkuda kuni 100 W võimsust ja jätab seega piisavalt ruumi kiirlaadimise lahenduste edasiarendamiseks, võimaldades samal ajal turul pakkuda madala hinnaga telefone, mis ei vaja kiirlaadimist. Mobiiltelefonid ja muud sarnased raadioseadmed, mis toetavad kiirlaadimist, võivad sisaldada USB toiteallika funktsioone, mida on kirjeldatud standardis EN IEC 62680-1-2:2020 „Universaalse jadasiini andme- ja toiteliidest. Osa 1–2: tavakomponendid – USB toite spetsifikatsioon“.
- (13) Mis puutub muul viisil kui juhtmega laadimisse, siis tulevikus võidakse välja töötada erinevaid lahendusi, millel võib olla negatiivne mõju koostalitlusvõimele, kasutusmugavusele ja keskkonnale. Kuigi praegu on selliste lahenduste suhtes konkreetsete nõuete kehtestamine ennatlik, peaks komisjonil olema võimalik võtta meetmeid nende ühtlustamiseks tulevikus, kui täheldatakse siseturu killustumist.
- (14) Direktiivi 2014/53/EL artiklit 3 tuleks muuta, et see hõlmaks laadimisliidestest ja laadimise sideprotokolle. Uue sättega konkreetselt hõlmatud raadioseadmete kategooriaid või klasse tuleks täpsemalt kirjeldada direktiivi 2014/53/EL uues lisas.
- (15) Direktiivi 2014/53/EL tuleks lisada ka uus artikkel, milles käsitletakse nõudeid teatavate raadioseadmete kategooriate või klasside tarnimise kohta ilma laadimiseseadmeteta. Asjaomased raadioseadmete kategooriad või klassid ning laadimislahendustega seotud tehnilised kirjeldused tuleks täpsustada direktiivi 2014/53/EL uues lisas.

⁵ Universaalse jadasiini andme- ja toiteliidest. Osa 1–3: tavakomponendid – USB Type-C™ kaabli ja pistiku tehniline kirjeldus.

- (16) Direktiivi 2014/53/EL artikli 10 lõikes 8 on sätestatud, milline teave tuleb lisada kasutusjuhendisse, mistõttu tuleks sellesse artiklisse lisada täiendavad teabele esitatavad nõuded. Uute nõuete üksikasjad tuleks täpsustada direktiivi 2014/53/EL uues lisas. Need teabele esitatavad nõuded võimaldaksid tarbijal leida kõige sobivama välise toiteallika, mida on vaja tema raadioseadme laadimiseks. Neid nõudeid peaks olema võimalik tulevikus kohandada, et kajastada Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/125/EÜ⁶ alusel kehtestatavaid muudatusi väliste toiteallikate märgistusnõuetes.
- (17) Direktiivi 2014/53/EL artiklit 17, milles on sätestatud vastavushindamismenetlused, tuleks muuta, et lisada viited uutele olulistele nõuetele, mis lisatakse kõnealuse direktiivi artiklisse 3. Tootjal peaks seega olema võimalus järgida sisekontrollimenetlust, et tõendada vastavust nendele uutele olulistele nõuetele.
- (18) Direktiivi 2014/53/EL artikleid 40, 43 ja 44 tuleks muuta, et kohandada neis sisalduvaid viiteid käesoleva direktiiviga kehtestatavatele uutele sätetele.
- (19) Selleks et võtta arvesse laadimistehnoloogia tulevast arengut ning tagada raadioseadmete ja laadimiseseadmete minimaalne koostalitlusvõime, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta raadioseadmete kategooriaid või klasse, laadimisliideste ja laadimise sideprotokollidega seotud tehnilisi kirjeldusi ning laadimisega seotud teabe üksikasju. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes⁷ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.
- (20) Direktiivi 2014/53/EL tuleks seetõttu vastavalt muuta.
- (21) Ettevõtjatele tuleks anda piisavalt aega vajalike kohanduste tegemiseks käesoleva direktiivi reguleerimisalasse kuuluvates raadioseadmetes, mida nad kavatsevad liidu turule lasta,

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta direktiiv 2009/125/EÜ, mis käsitleb raamistiku kehtestamist energiamõjuga toodete ökodisaini nõuete sätestamiseks (ELT L 285, 31.10.2009, lk 10).

⁷ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 2014/53/EL muudetakse järgmiselt.

(1) Artiklit 3 muudetakse järgmiselt:

(a) lõike 3 esimese lõigu punktis a asendatakse fraas „eelkõige ühtsete laadijatega“ fraasiga „v.a Ia lisa I osas määratletud raadioseadmete kategooriate või klasside laadimisseadmed, millele on konkreetselt osutatud käesoleva artikli lõikes 4“;

(b) lisatakse järgmine lõige:

„4. Ia lisa I osas nimetatud kategooriatesse või klassidesse kuuluvad raadioseadmed peavad olema konstrueeritud nii, et need vastavad kõnealuses lisas asjaomase raadioseadme kategooria või klassi kohta sätestatud laadimisnõuetele.

Raadioseadmete kohta, mida on võimalik laadida juhtmega, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 44 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta tehnika arengut silmas pidades Ia lisa ning tagada raadioseadmete ja nende laadimisseadmete minimaalne koostalitlusvõime:

- (a) raadioseadmete kategooriaid või klasse muutes, lisades või välja jättes;
- (b) iga asjaomase raadioseadme kategooria või klassi laadimispistiku(te) ja laadimise sideprotokolli(de) tehnilisi kirjeldusi, sealhulgas viiteid ja kirjeldusi muutes, lisades või välja jättes.“

Raadioseadmete kohta, mida on võimalik laadida muul viisil kui juhtmega, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 44 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta tehnika arengut silmas pidades Ia lisa ning tagada raadioseadmete ja nende laadimisseadmete minimaalne koostalitlusvõime:

- (a) raadioseadmete kategooriaid või klasse kehtestades, muutes, lisades või välja jättes;
- (b) iga asjaomase raadioseadme kategooria või klassi laadimisliides(te) või ja laadimise sideprotokolli(de) tehnilisi kirjeldusi, sealhulgas viiteid ja kirjeldusi kehtestades, muutes, lisades või välja jättes.“;

- (2) lisatakse artikkel 3 a:

„Artikkel 3a

Lõppkasutaja võimalus omandada teatava kategooria või klassi raadioseadmeid ilma laadimisseadmeta

Kui ettevõtja pakub lõppkasutajatele võimalust omandada artikli 3 lõike 4 reguleerimisalasse kuuluvaid raadioseadmeid koos laadimisseadmega, pakub ta lõppkasutajale võimalust omandada raadioseadmed ka ilma laadimisseadmeta.“;

- (3) artikli 10 lõikesse 8 lisatakse järgmine lõik:

„Artikli 3 lõike 4 esimese lõigu kohaldamisalasse kuuluvate raadioseadmetega peab kaasas olema Ia lisa II osas kirjeldatud teave laadimisvõimaluste ja laadimisseadme spetsifikatsioonide kohta. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 44 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta Ia lisa II osa, kehtestades, muutes, lisades või jättes välja kõnealuse teabega või selle teabe esitamise viisiga seotud üksikasju.“;

- (4) artikli 17 lõikes 2 asendatakse sõnad „artikli 3 lõikes 1“ sõnadega „artikli 3 lõigetes 1 ja 4“;

- (5) artiklit 40 muudetakse järgmiselt:

- (a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Riikliku tasandi menetlus selliste raadioseadmetega tegelemiseks, mis kujutavad endast ohtu või ei vasta olulistele nõuetele“;

- (b) lõike 1 esimeses lõigus lisatakse sõnade „käesolevas direktiivis käsitletud avaliku huvi kaitse aspektidele“ järele sõnad „või ei vasta vähemalt ühele artiklis 3 sätestatud kohaldatavale olulisele nõudele“;

- (6) artikli 43 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

- (a) punktis h asendatakse sõnad „ettenähtud kasutuse või“ sõnadega „või teavet“;

- (b) punkt j asendatakse järgmisega:
- „j) artiklis 3a või 5 sätestatud nõuded ei ole täidetud.“;
- (7) artiklit 44 muudetakse järgmiselt:
- (a) lõike 2 esimese lause järele lisatakse järgmine lause:
- „Seoses artikli 3 lõikes 4 ja artikli 10 lõike 8 kolmandas lõigus osutatud delegeeritud õigusaktidega antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte komisjonile viieks aastaks alates [väljaannete talitus, palun lisada käesoleva direktiivi jõustumise kuupäev].“;
- (b) lõikes 3 asendatakse sõnad „artikli 3 lõike 3 teises lõigus, artikli 4 lõikes 2 ja artikli 5 lõikes 2“ sõnadega „artikli 3 lõike 3 teises lõigus ja lõikes 4, artikli 4 lõikes 2, artikli 5 lõikes 2 ning artikli 10 lõike 8 kolmandas lõigus“ ning lõikes 5 asendatakse sõnad „artikli 3 lõike 3 teise lõigu, artikli 4 lõike 2 ja artikli 5 lõike 2“ sõnadega „artikli 3 lõike 3 teise lõigu ja lõike 4, artikli 4 lõike 2, artikli 5 lõike 2 ning artikli 10 lõike 8 kolmanda lõigu“;
- (8) Käesoleva direktiivi lisas esitatud tekst lisatakse Ia lisana.

Artikkel 2

- Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt [väljaannete talitus: palun lisada kuupäev: 12 kuud pärast käesoleva direktiivi vastuvõtmist]. Nad edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.
- Liikmesriigid kohaldavad neid norme alates [väljaannete talitus: palun lisada kuupäev: 12 kuud pärast eelmises lõigus osutatud ülevõtmisperioodi lõppu].
- Kui liikmesriigid need meetmed vastu võtavad, lisavad nad nendesse meetmetesse või nende meetmete ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.
- Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetavate põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 3

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 4

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja